

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 1

Strukturirane naloge

Torek, 30. maj 2023 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptna lista sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 4 strukturirane naloge, od katerih izberite in rešite 3. Pri vsaki nalogi tudi označite, na kateri del odgovarjate (npr. 1.1., 1.2. ali 1.3.). Število točk, ki jih lahko dosežete, je 36; vsaka naloga je vredna 12 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve tri naloge, ki ste jih reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 2 prazni.

M 2 3 1 5 4 1 1 1 0 2

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

5/16

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

7/16

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. Dare in Eva sta se odločila narediti raziskovalno nalogu pri psihologiji. Zanima ju znanstveno spoznavanje čustvovanja mladostnikov, saj sta večkrat opazila, da imajo vrstniki čustvene težave. Pregledala sta različne vire, med njimi tudi revijo Psihološka obzorja. Poiskala sta že objavljene raziskave o čustvovanju mladostnikov, da bi laže določila raziskovalni problem.

1.1. Poimenujte stopnji znanstvenega spoznavanja, ki sta ju raziskovalca že opravila, in stopnjo, ki bo temu sledila. Poimenujte tri raziskovalne tehnike, ki se uporabljajo v psiholoških raziskavah.

(4 točke)

1.2. Izberite dve raziskovalni tehniki, ki bi ju lahko uporabila mlada raziskovalca za temo čustvovanja mladostnikov. Za vsako izbrano tehniko ponazorite raziskovalni problem, ki bi ga s to raziskovalno tehniko lahko proučila, in pojasnite, zakaj bi izbrala prav to tehniko.

(4 točke)

1.3. Primerjajte tri raziskovalne tehnike (podobnosti in/ali razlike) med seboj tako, da sta v posamezno primerjavo vključeni vsaj dve raziskovalni tehniki (skupaj štiri primerjave).

(4 točke)

M 2 3 1 5 4 1 1 1 0 9

9/16

2. Monika si vsak večer za zjutraj pripravi avtomobilske ključe na isto mesto v predobi. Nekega dne pa tega ni naredila in ključev zjutraj ni bilo na običajnem mestu. Zelo jo je začelo skrbeti, kako bo prišla pravočasno v službo na pomemben sestanek z direktorjem. Da bi lahko pravočasno šla od doma, je začela ključe brezglavo iskati po vsem stanovanju.

2.1. Poimenujte in opišite tri različne strategije reševanja miselnih problemov. (4 točke)

2.2. Poimenujte Monikino strategijo reševanja miselnih problemov in ponazorite reševanje njenega problema s preostalima dvema strategijama (za vsako strategijo navedite eno ponazoritev). Ponazorjeni strategiji tudi poimenujte. (4 točke)

2.3. Presodite in pojasnite, kakšen je vpliv različnih psiholoških dejavnikov na uspešnost reševanja miselnih problemov (skupaj štiri presoje s pojasnitvami). (4 točke)

M 2 3 1 5 4 1 1 1 1

11/16

3. Filip ima trenutno le eno veliko željo, in sicer bi se rad naučil dobro programirati, zato se odloči, da se bo vpisal na srednjo šolo za računalništvo. Na začetku devetega razreda Filip ugotovi, da je za vpis na to srednjo šolo treba zbrati veliko točk. Ko sešteje svoje že dosežene točke, zgrožen ugotovi, da bo moral imeti v devetem razredu pri skoraj vseh predmetih v spričevalu oceno odlično, sicer ne bo imel dovolj točk za vpis na želeno šolo in se ne bo mogel naučiti dobro programirati.

3.1. Na duševne obremenitve se lahko odzovemo konstruktivno ali nekonstruktivno. Opišite tri značilnosti konstruktivnega in dve značilnosti nekonstruktivnega spoprijemanja z duševnimi obremenitvami. **(4 točke)**

3.2. Navedite dva načina konstruktivnega spoprijemanja z duševnimi obremenitvami in vsakega ponazorite s primerom možnega Filipovega odziva v opisani situaciji. **(4 točke)**

3.3. Presodite in utemeljite, kaj bi lahko vplivalo na to, da bi se Filip v opisani situaciji odzval nekonstruktivno (skupaj tri presoje z utemeljitvami). **(4 točke)**

M 2 3 1 5 4 1 1 1 1 3

13/16

4. Špele in Jaka pričakujeta prvega otroka. Pogovarjata se o vlogi staršev. Jaka se spominja, da so ga starši spodbujali k razvijanju talenta za igranje klavirja. Špele pa pravi, da jo moti, ker so jo starši večkrat odvračali od učenja novih spretnosti, npr. od drsanja.

4.1. Opišite primarno socializacijo. Poimenujte psihološko funkcijo družine, ki je razvidna iz primera vedenja staršev Špele in Jake. Navedite še dve drugi psihološki funkciji družine.
(4 točke)

4.2. Opišite obe navedeni psihološki funkciji družine in ju ponazorite z vedenjem Špele in/ali Jake, ko bo njun štiriletnik v trgovini začel kričati na ves glas, ker mu starša nočeta kupiti še dveh igrač.
(4 točke)

4.3. Za vsakega od dveh vzgojnih stilov, ki ju tudi poimenujte, presodite in pojasnite, koliko sta ob njiju lahko uresničeni dve poljubni psihološki funkciji družine.
(4 točke)

M 2 3 1 5 4 1 1 1 1 5

15/16

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.